

DEBRECZENI UJSÁG

Előfizetési árak hazánkban és vidéken
 Egy hétre 70 korona. Negyedévre 170 korona.
 Félévre 340 korona. Egész évre 680 korona.
 Munkáltsági díjjal minden nap.

Feladványok és kiadványok
THAN GYULA

Szerkesztőség és kiadóhivatal
 Debrecen, Kosuth utca 3. szám alatt. I. emelet.
 A Debreceni Elő Takarékpénztár épületében
 Egy szám ára 3 korona

A szenvedélyek korszaka.

A magyar nemzetgyűlés eseményei az utóbbi időben igazán nem sok örömet okoznak a szegény, kiuzsorázott, földig alázott magyar nemzetnek. Hetek, sőt hónapok óta egyéb sem folyik, mint személyes harc, egymás kritizálása, meddő és az ország presztizsére is nem a legjobb fényt vető vitatkozás, amikor minden percet a háború, a forradalom, vörös vihar szülte nyomorúságok enyhítésére kellene fordítani.

Megint ott tartunk, mint a magyar történelem oly számos, szomorú korszakában, amikor a nemzet vezetői és vezerei nem a néppel, nem a nemzettel, nem a hazával foglalkoztak.

A dunaparti országházban minden szónok állandóan a konszolidációt, a gazdasági talpraállást, a többtermelést, hangoztatja, valóságban pedig a nemzet fülébe. És ugyanakkor a magyar nemzet képviselői járnak elől a legrosszabb példával, mert a termelés helyett, mely első sorban nekik volna kötelességük — csak szónokolnak, üres szalmát csépelnek és egymást szapulják az ország színe előtt.

Ebben az országban, a nagy megpróbáltatások után, mindent a nemzetgyűléstől várt ez a nemzet. Nyugalmat, jólétet, gazdasági és erkölcsi konszolidációt. Két év alatt, sajnos, keveset vált hattak valóra az államkiből a honatyák. Az első időben még csak folyt a dolog valahogyan, egyik törvényjavaslat a másik után került tető alá, bár a leg-sürgősebbek, a szociális, közgazdasági természetű és közigazgatási törvényalkotások még most is váratnak magukra.

Hiábavaló volt a kormányok minden igyekezete. Ez év tavaszától kezdve beállott a termelési meddőség a parlamentben. Jött minden egyéb, csak a munka, a nemzeti munka, az építés korszaka nem, melyet mindenki lelegzetviesszafogva várt.

A szavak harca után a kardok, pisztolyok, a párbajok korszaka következett el és már a revolver is előkerült.

A magyar nemzet rettenetes sok vért, vagyont, területet vesztett. Mindenét elvitte a háború, a forradalom, a vörös uralom. Egy maradvány számára csupán: a bizalom, a remény egy szebb, — egy jobb jövőben. Ettől a nemzetgyűléstől, a mai honatyáinktól várta ezt mindenki. Sajnos, — hiába!

Itt az ideje, hogy új embere-

ket, új képviselőket válasszon és küldjön ez a szegény magyarság az ország házába. Mert, ha a személyes háborúság még sokáig tart, ha a képviselőink az elmúlt

hetek eseményeihez hasonló vita és harcmódot tovább folytatják, — még a megmaradt és feltéve őrzött remény is kihal a magyar szívekből.

Erdély sorsa eldőlt.

A román király szakított a magyarbarát politikával.

Erdély sorsa eldőlt és pedig eldőlt úgy, ahogy senki sem óhajtott Erdélyben. Eldőlt akkor, amikor Ferdinánd király talán jobb meggyőződése ellenére, talán szánt-szándékkal bizonyos célokkal Bratianu nevezte ki Románia miniszterelnökévé. Már magában véve az a körülmény, hogy a liberális párt került uralomra, nagy dolgot jelent, mert azt jelenti, hogy Nagyrománia megszűnt demokráta állam lenni és a demokrácia helyébe az önkény, a mindent elnyomó önkény került felül. Bratianu kinevezésével visszatért a háború előtti politika és annak minden jogtalansága és törvénytelenége. De szakított a király más elvékkel is, első sorban a Take Jenescu és a De Russi által képviselt magyarbarát politikával is. Bratianu kinevezésével a kisantant ügye megint előtérbe nyomult.

Erdélyben a kinevezés folytán, amely veszélyeztetni szabadságát igen lázas mozgalom észlel-

hető és nincs kizárva, hogy a nemzeti párt táborába fogja hajítani a veszélyt az összes elégedetlenkedőket. Ha ez megtörténne, úgy Románia harca elég kecsesgató lenne, — egyébként azonban kár minden csepp energiáért. A kisebbségeket a kinevezés által súlyos csapás érte és kábultan tekintenek mindnyájan a jövő elé. Most igazán nehéz volna megmondani, hogy mi következik, de kívánatos volna, hogy a kisebbségek végre valahára kezét fogva, közös erővel küzdenének a közös veszély ellen. Most azt rebesgetik, hogy a liberális párt Brandsch útján megegyezett volna a szászokkal. Erdély újra nehéz rapokat él át és mivel az utolsó hónapokban oly sokszor hangzott el az a frázis, hogy „Erdély az erdélyieké” nagyon kívánatos volna, hogy ez a frázis tette váljon. A liberális önkény-rendszer szembe helyezkedik mindenkivel, aki nem mond le arról, hogy Erdély szabad legyen.

Az ellenzék folytatja a kormány elleni harcot.

A nemzetgyűlés ülése

Budapest, jan. 24.

A nemzetgyűlés mai ülését Bótki József alelnök nyitotta meg.

Az indenmitási vita sok kárt okozott.

Rassay Károly szólt fel a zárzó jogával élve. Tiltakozik a miniszterelnök azor megállapítása ellen, hogy az indenmitási vita sok kárt okozott az országnak, mert megmagtatta a külföldi bizalmát. Határozati javaslatában kéri a nemzetgyűlést, hogy utasítsa a kormányt arra, hogy haadótalanul terjeszzen be törvényjavaslatot a Habsburg-Lotharingiai ház trónjainak a trón-várományosi jogból való kizárása, valamint az ékeztető közjogi jogszabványok és az udvariagyi bíróság megszüntetése tárgyában.

A nemzetgyűlés február 16-án szétoszlik és csak július 20-án fog

összeülni. A két dátum között négy hónapi időtartam van, amely idő alatt még sok minden történhet. Az állandó addig el is távozhat az öök sorából, vagy le is mondhat. Ezt a kérdést nem lehet függőben hagyni.

Rakovszky István személyes megámadtatás címén kért szót.

A régi nóta.

Azután a zárzó jogán Lingauer Albin szólt fel és a kereskedelmi miniszter beszédére kívánt reflektálni. Ő bizonyítani is tudja, hogy nem beföldi, de különösen a külföldi levelek, amelyek egyes politikai címekre szólnak, igen cenzuráltak. (Helyes) A kormány nem a parlamenti többség kedvéért, hanem a mellék kormányok kedvéért kormányoz. A kormány csak játékszer a MOVE, az ÉME, és a Gömbös-féle titkos és nem tit-

kos társaságok kezében.

Arra kéri a nemzetgyűlést, hogy fogadja el azt a javaslatát, amely szerint egy nappal se hosszabbítsák meg a nemzetgyűlés élettartamát, hanem február 16-án oszlassák fel.

Ezután Friedrich István szólt fel, aki két határozati javaslatát indokolta meg. Mindja ki a nemzetgyűlés, hogy a kormány köteles a kommunizmus bukása óta keletkezett összes kivételi ügyekre vonatkozó aktákat a Ház asztalára helyezni és küldések ki egy parlamentári bizottság, amely azokat felülvizsgálja. Egy parlamentári bizottság vizsgálja felül a 200 millió tétel hova fordítását.

Ezután foglalkozik a miniszterelnök tegnapi beszédével. A miniszterelnök tegnap este azt állította, hogy az ellenzék a hosszú vita folyamán csak tényeket fordított és az valótlan dolgokat sorolt fel, ami nem lett volna szabad.

Friedrich Albin, hogy a hadsereg leparancsnok. Ottó király sága esetében hajlandó lett volna vállalni a régens bizsereket. Ebben az ügyben más elhatározást kellett volna a miniszterelnöknek keresni és nem azt, hogy azt mondja, hogy nem felel meg a valóságnak. Előtte van éppen Gratz nyilatkozata, amely a leg-határozottabban elhatározta, a miniszterelnök azor kijelentésének, hogy Gratz a király képviselőiben kijelentette a kormány megbízottainak, hogy a király Tihanyiban lemondott Andrássy és Rakovszky további tanácsadójáról. Ellenkezőleg rágaszkodott ahhoz, hogy ezek az urak maradjanak mellett. Már hozzá vagyunk szokva, hogy a tulajdonképpeni azt mondják, nem igaz. Nem tudja megőrizni, hogyha jó volt az új választójog a kommunizmus bukásakor, miért rossz akkor az, az ország előrehaladott konszolidált állapotában. Nem lehet a tömegeket megfosztani attól, hogy véleményüket szabadon nyilvánítsák. Kéri a Kormánypartot, hasson oda, hogy a régi választójog megmaradjon. A belügyminiszter által kijelölt gyűlékezési rendjeletről kifogásolja, hogy az ellenőrző tisztviselő a szót megvonhatja a szónoktól és karhatalommal feloszlathatja a gyűlést, ha a szónok beszédében a hatóság tekintélye ellen, ha inkorrekt formában is támadna.

Rakovszky felszólalása.

Rakovszky István szólt fel és kéri a nemzetgyűlést, hogy utasítsa a kormányt, hogy a királyi kérdésekre vonatkozó összes okro-

nyokat a Ház elé terjesse. Nagyon érdeklő a miniszterelnököt, hogy kik voltak a svájci levélben felemlítve, mint akik a királyt behívték Magyarországra. Erről majd a tárgyaláson fog bővebben nyilatkozni.

A király három tanácsadója.

Bethlen István gróf miniszterelnök szóla fel. Nincs szándékában, hogy a szónokok kijelentéseire részletesen válaszoljon, tekintettel arra, hogy a mai ülésen elfoglaltsága miatt nem vehetett részt. Egy pontra azonban mégis válaszolnia kell. Megemlítette tegnap, hogy értesítést kapott Kánya követtől arra nézve, hogy a király nem kívánta azoknak a képviselőknek a tanácsát, akik mellett voltak. Ezt a kijelentését ma kétségbevonták és ezt a napi lapokban Gratz is megcáfolta. Erre nézve egy táviratot mutat be a Házban, amely szerint Gratz kijelentette, hogy a király teljesen tisztában van az ország súlyos helyzetével, valamint azzal is, hogyha lemondás és detronizáció között kell választania, az utóbbit választja és számít arra is, hogy antant fogságha kerül. A király három tanácsadójának pedig kijelentette, hogy elhatározása megmáshatatlant és tanácsukra többé szüksége nincsen. Ez a hivatalos távirat Kánya Kálmán követ úrtól jött.

Elvetett javaslatok.

Bottlik József alelnök: Miután több szónok nincs, következik a határozathozatal. A nemzetgyűlés az indemnítási javaslatot általánosságban, a részletes tárgyalás alapjául elfogadja.

Rassay Károly határozati javaslatát, hogy mondja ki a nemzetgyűlés, hogy tiltakozik minden idegen beavatkozás ellen a trón betöltés kérdésében a többség elfogadta.

Rassay Károly második határozati javaslatát, amelyben kívánja, hogy az 1921. évi 47-ik törvényekben a trónfosztottnak nyilvánított Habsburg-ház a trón várományosai közül töröltessék, továbbá, hogy a Habsburg-család tagjai részére létesített közbizalmi jogszabályokat és az udvarnagyi bíróságot szüntessék meg, valamint a harmadik határozati javaslatát az ideiglenes államfő hatalom gyakorlásának időtartamára és az államfői szék mikénti betöltésére vonatkozólag s végül, hogy mi történjék, ha a mostani nemzetgyűlés feloszlanék az új választójogi törvény megalkotása nélkül, a Ház nem fogadta el.

Friedrich István határozati javaslatát, hogy az indemnítási javaslatba felvett 200 millió forinttel vizsgáltsák felül, elvetették.

Elfogadták Reichl Richárd határozati javaslatát az ipartörvény revíziójának sürgős tárgyalása érdekében. A többi határozati javaslatokat a nemzetgyűlés elvetette.

Széchenyi Viktor gróf kijelentette, hogy az Ébredők politikával sem a munkában nem foglalkoztak

Zita királyné elmondja, hogyan röpültek Svajcból Magyarországra

A cukorrépa is ellenük volt. Előbb érkeztek, mint kellett volna.

Páris, jan. 24.

A Matin tudósítója Bordeauxban beszélt Zita királynéval, aki elmondta nek az októberi államcsíny történetét és leírta a repülőgépen tett utazást. Ez a leírás különösen érdekes úgy, ahogy Zita királyné elmondja. Több ós fáradságos légi utazás után végre elérkeztek Magyarországra fölé.

— Kellemtlen meglepetés várt itt ránk — mondta Zita királyné. Azok, akik ránk vártak, eltévesztették a napot, amelyen meg kellett érkezniük és sehol sem láttuk égni a tüzet, amely a leszállás helyét jelezte volna. Találomra kevergünk háromnegyed órán át a felett a vidék felett, amelyről azt gondoltuk, hogy a leszállás helye. A pilóta végül elszánta magát a leszállásra, de a gép rossz helyen ért földet és újra felemelkedtünk a levegőbe. További egy óra hosszat cétalanul repültünk. Elkövetjük azt a hibát, hogy nem számoltunk cukorrépa-val. Október végén van Magyarországon a répaszedés és minden vasúti kocsit ennek a szállítására volt lefoglalva. Ez okozta késedelmünket és fennakadásunkat.

A beszélgetés során Zita királyné

— sem a jövőben nem fognak.

Kórody Katona István sürgős interpellációja után az elnök az ülést fél 9 óra után berekesztette.

Városházáról

Uj iparosok és kereskedők. A városi tanács az újabb kiadott ipari és kereskedői engedélyek után a következő városi adót róttta ki: Fried nővérek női szabó ipar 300 K. Csóka Józsefné szatós ipar 500 K. Taricska Dánielné új és ócska ruha kereskedés 300 K. Ecetgyár r.-t. ecet és ezzel kapcsolatos termékek gyártása és kereskedése 500 K. Özv. Bakos Gyuláné fényképész ipar 100 K. Tóth Józsefné élő baromfi és tojáskereskedés 500 K. Berwanger Henrik óras és látszerész 300 K. Ifi. Kulcsár János fuvaros ipar 100 K.

A tüzoltók létszámát az új szervezeti szabályrendelet alapján tizenhatal felemelik. A tizenhat új tüzoltó részére gondoskodni kell egyenruháról. A tanács úgy próbálja megoldani a kérdést, hogy a tizenhat ruhát pótlólag megrendeli annál a cégnél, amely a városi egyenruhás alkalmazottak részére szállította a ruhákat, ha ugyan a cég még vállalja a rendelést ugyanazon árak mellett.

A forgalmi adó kezelése. A város tudvalevően hajlandó átvenni az államtól az általános forgalmi adó kezelését, erre nézve a közgyűlés meg is adta a

azt mondotta, hogy Vilmos császár később Ausztria Magyarországnak olyan kereskedelmi szerződést akart ráerőszakolni, amely egyértelmű lett volna a gazdasági jobbágyok helyzetével. A tervezet megtevésztó kilátásokat célozott és az osztrák miniszterek már hajlandók voltak aláírni, a császár azonban elkövette azt az ügyetlenséget, hogy kijelentette nekik, hogy nem lesz okuk meg bánni, nézzék meg Bajorországot, az is milyen boldog. Károly erre azt válaszolta, boldog, hogy magától a császártól hallotta, hogy Ausztriát Bajorországhoz hasonlította. Ezzel ezek a tárgyalások meg is

Amikor Zita királyné Hamburgban volt, a német császárné látogatása céljából, a német császár, illetőleg a császárné aggodott, hogy francia aviatikusok bombázzák a várost Zita királyné erre azt válaszolta, hogy nem hiszi, hogy a franciák asszonyokkal szemben így cselekednének. Emlékeztette a császárnét arra, hogy egy évvel azelőtt német aviatikusok bombázták a belga király villáját és ezzel a belga királynét halálos veszedelmek tették ki.

felhatalmazást a tanácsnak, — azonban bizonyos feltételeket kötött ki. Így biztosítani kívánta azt, hogy a pénzügyminiszter ne vonhassa vissza bármikor a kezelésre adott megbízást, a nyomtatványokról pedig az állam gondoskodik. Hollós István h. pénzügyigazgató hétfőn a városi tanács elé terjesztette a pénzügyminiszter leiratát, amelyben kijelenti, hogy a kezelés visszavonása csak az esetben következne be, ha a városi kezelés megbízhatatlannak bizonyulna. A pénzügyigazgatóságnak meg van a felhatalmazása arra, hogy a miniszter jóváhagyása előtt is átadhassa a forgalmi adókezelést a városnak. A tanács a miniszter leiratából megállapította, hogy a város nyugodtan veheti át az általános forgalmi adó kezelését. A legközelebbi közgyűlésen elő fogja terjeszteni az át vételre vonatkozó szerződést. A felállítandó hivatal egyelőre 12 emberrel kezdi meg a munkát. Kerületenként egy belső és egy külső ember. A szervezendő hivatalhoz havi 2500 korona fizetés és a várost illető részesedés évi összege egynegyed százaléknak megfelelő, de legalább évi 15.000 koronát tevő jüalékból álló javadalmazás mellett tizenkét egyéni vesznek fel. Az állásokra pályázni akarókat felhívja a polgármesteri hivatal, hogy kérvényeket január 30-ig adják be. A pályázati kérvényben eddigi foglalkozásukat igazolni tartoznak. Alkalmazásra csak azok számíthatnak akik legalább középiskolai érettséggel bizonyítvánnyal rendelkeznek. A kereskedelmi könyvelésben jártasak előnyben részesülnek. A meg

nem felelő alkalmazottak egy havi felmondással elbocsáthatók.

Szükségülakások a régi csapatkórházban. Az életbiztonságra veszélyessé vált lakásokból kiköltöztettek részére szükségülakásokról kell gondoskodnia a városnak. A közgyűlés erre a célra 650.000 koronát engedélyezett. Dr. Tóth Emil tanácsnok a hétfői ülésen referálta, hogy a régi csapatkórház földszintjét lehet felhasználni szükségülakásoknak. A mérnöki hivatal számítása szerint a helyiségnek egy szoba s konyhából álló lakásokból való átalakítása 608 834 koronába kerül. Huszonnégy lakást fognak venni az átalakítási munkálatok folytán. A tanács elrendeli a munkálatot és bejelenti a legközelebbi közgyűlésnek.

Táviratok

A közös javak likvidálása.

Bécs, jan. 24. A volt Monarchia közös javainak likvidálási kérdésében Valkó Lajos magyar államtitkár visszaérkezte után a helyzet kedvezőbbben alakult és valószínű, hogy nem kell döntőbíró elé vinni az ügyet. Ha azonban még is döntőbíróra lenne szükség Ausztria már előre is tiltakozik az ellen, hogy a döntőbíró elnöki tisztét olasz államférfi töltsse be.

Az osztrákok félnek a saját hadseregüktől.

Bécs, jan. 24. Az osztrák zsoldos hadsereg, amely erősen magán viseli a szociálista párt hadsereg bélyegét, fegyelem és katonai használhatóság szempontjából csak némi jó akarattal nevezhető hadseregnek. Téll ruhája alig van a hadseregnek, még téli köpenyeg is csak a kiválasztottaknak jutott. Sok katonán a ruha csak rongyokban lóg. Az osztrák polgárok nagy nyugtalansággal szemlélik a hadseregben mind feltűnőbben konstátálható bomlást, mert egyelőre nem tudnak ennek a helyére más hadsereget tenni és attól tartanak, hogy az összeomlás után a hadsereggel szemben fel kell venniük a védelmi harcot.

Gyógyszerészi és kereskedelmi **Dobozok**
Minden változásban kérésre
E. ÁVIDHÁZY KÁLMÁN
könyvkötés és dobozár
r.-t.-nál, Debrecen, Fővárosi-utca 9.

Kitűnő férfi fehéreművek
Frank Edénél

141 a Debreceni Újság
telefon száma

Meghalt egy magyarbarát angol, Bryce az angol felsőház tagja, aki olyan gyakran emelte fel szavát a trianoni békeszerződés tarthatatlansága ügyében és a megcsufolt magyar igazság őszinte pártfogójának bizonyult — tegnap, életének 84. évében meghalt.

Halálhíradás. Mélyszégyen fájdalomtól összetört szívvel, de Isten akaratán megnyugodva tudatjuk, hogy felejtetetlen jó feleségem, édes anyánk, gyermekünk, testvérünk, sógoronk, nagynénénk, menyem és kedves rokonunk: néhai **Kass Józsefné** szül. Nagy Juliánna áldásos élete 33-ik, II-ik házasságának 3-ik évében, 7 napi súlyos szenvedés után 1922 január 24-én reggel, 4 órakor csendesen elhunyt. Drága halottunk földi részét 1922 január 26-án, csütörtökön délután 2 órakor fogjuk a Dobó utca 29-ik számú házuknál, a ref. egyház szertartása szerint tartandó ima után a Kossuth utcai temetőben végső nyugalomra helyezni. Végtisztviselgetésére rokonainkat, barátainkat, jó ismerőseinket fájdalmas szívvel meghívjuk. Áldás és béke lengjen drága porai felett! Bánatos feje: Kass József, Gyermekai: János, Pista és Irénke. Bánatos szülei: polg. Nagy József és neje Papp Zeuzsánna. Testvérei: Esztiike férjével Bányai Istvánnal és kis fiok: Pistuka és Nagy Gábor. Apósa: idős Kass Imre. Nagybátyjai és nagynénjei: Papp Sándor és neje Gulyás Juliánna gyermekeivel, Papp István nejjével Nagy Eszterrel és gyermekeivel, Unokabátyjai: Nagy Ferenc néjével Kulcsár Mariskával Tóth Ferenc és neje Antal Sára, Tóth Sándor nejjével és gyermekeivel, Sógornői: Kass Ferenc nejjével és gyermekeivel, Kemecsey Péter családjával, Kemecsey Esztiike, Cséka János nejjével és gyermekeivel, Karmal Istvánné családjával, Palóczy Sándor nejjével. Hűségese gondozója: Mártorffy Józsefné családjával. Jó koma-asszonya: Terczkay Józsefné és édes anyja. És a többi rokonok nevében is. A temetést Csúka Kegyelet temetkezési vállalat, Kossuth utca 8. szám, rendezi.

Tegnap halottak. A debreceni kir. állami anyakönyvi hivatalban tegnap a következő haláleseteket jelentették be: Sotész Erzsébet ref. 18 éves. Özvegy Farkas Józsefné izr. 72 éves. Özv. Kovács Gáborné ref. 84 éves.

Napsugár vagyonmentő árverés ma és holnap délután 3 órakor Piac utca 10. alatt.

Megérkeztek a legjobb színen a gyapjú kötőfonalak az első debreceni kőzárunka és műhímző ipar vállalat Debrecen, Széchenyi-u. 1. sz. üzletében.

Eladó helyben, a Rákócy utca 33. sz. ház. Az utcai lakrész május 1-én elfogalható. Értekezni lehet: D. Baosó D. -s ügyvédnél Debrecenben.

VIRÁGNYELV A SZERELEMBEN, MIT JÁTSZUNK? RECEPTKANÓISZÉPSÉG APOLÁSÁRA REJTVÉNY KÉPEK VALAMENNYI EGY FÜZETBEN **ÖT KORONÁÉRT** KAPHATÓ A DEBRECENI UJSÁG KIADÓHIVATALÁBAN

Milyen lesz az új ipartörvény?

A törvényjavaslat elő adójának nyilatkozata.

A kereskedelemügyi miniszter a magyar középiparosok régi óhaját eljlesztette, amíg elkeszítette és a nemzetgyűlés elé terjesztette az ipartörvény módosításáról szóló törvényjavaslatot. Fröhvirth Máttyás, nemzetgyűlési képviselő, a javaslat előadója a következő érdekes nyilatkozatot tette:

Végre az iparosság kívánságai beteljesedés előtt állnak. Az ipartörvényjavaslat feloleli és megvalósítja a magyar kézműiparosság legfőbb óhaját.

Az ipartörvényjavaslat eredménye, hogy szakít a liberális gazdasági felfogás rendszerével és a képesítéshez kötött iparüzés alapjára helyezkedik. A javaslat szerint, valamiképpen önállóan mondható szakmában és rokonságában ezentul csak a segédi s legalább két évi segédidő eltöltése után kaphat iparendélyt. Ipart csak az űzhet, aki azt meg is tanulja.

A liberális rendszerek ama felfogása, hogy aki bírja, marja, helytelen. A törvényjavaslat a szakképzett iparost védi és oly rendelkezésekkel segíti elő az iparban való boldogulást, amelyek még egyetlen európai államban sincsenek törvényhozási uton rendezve.

A magyar nemzetgyűlés lesz Európában az első, amely minden mellékkondolat nélkül a képesített ipartörvénybe fogja iktatni. Szomorú ipari viszonyainkra nagyon jellemző hogy az 1910 évi népszámlálás adatai szerint a segéd nélkül dolgozó

iparosok az összes iparosoknak 64 százalékát teszik.

A törvényjavaslat második része a tanoncneveléssel és a tanonciskolák szervezésével foglalkozik. Vannak vidékek, ahol a tanoncoknak gyakran 65 százalékát kell ugynevezett előkészítőbe küldeni, mert irni és olvasni alig tudnak.

Ha versenyképes ipart akarunk, akkor iparosaink izmosítását, versenyképességének fokozását a tanoncnevelésnél kell kezdeni. A statisztika sötét számai mégis azt bizonyítják, hogy a tanoncok jó hányada nem járhat tanonciskolába, mert nincsen tanonciskola szervezve. Azt a mestert, aki a tanoncnevelés terén eredmény felmutatni nem tud, a rendelet eltölti a tanonctartástól. A javaslat, általában olyan alapelveket valósít meg a tanoncnevelés terén, amelyek a modern európai államok hasonló törvényes rendelkezéseivel hátrán felvehetik a versenyt.

A kézműiparosság jövő boldogulása, iparosainknak tekintélyes versenyképessége attól függ, hogy az új iparosok milyen szakképzett s hivatásuk magaslatán állók lesznek a mesterekkel egyetemben.

A mai nemzetgyűlés többsége kétségtelenül át van hatva attól a kötelességtől, hogy a magyar kézműiparosságnak tett ígéreteket beváltja és el vagyunk határozva, hogy a magyar kézműiparosság érdekében minden törvényes rendszabályt igénybe veszünk.

Frank Sándor női divatházában, Piac-u. 42. (Pannónia szálló alatt.) Selymek hál ruhákra a legjobb választékban — olcsó árakban árusítatnak.

Színház.

Csokonai-színház. Hat' műsor:

Szerdán: Vörös tallár C bérletben.
Csütörtökön: Pillangó kisasszony. Pardon fenség. Csókvasár A bérlet.
Pénteken: Pillangó kisasszony. Pardon fenség. Csókvasár B bérletben.
Szombaton: Pillangó kisasszony. Pardon fenség. Csókvasár B bérletben.
Vasárnap délután: Cigánybáró.
Vasárnap este: Fekete pillangó.

Lili. A múlt évtizedek egyik legkedveltebb vaudviljének tegnapi reprizejében a Helvé pompás muzsikájával fűszerezett Liliben gazdagította Helvéi Erzsébet debreceni sikereit. Ez a par excellence szubret szerep nagyon kedves varázsa a primadonnáknak, mert fölöttébb alkalmas arra, hogy énekszámok mellett játékbeli készségükről is erősebb tanúságot tessenek. Helvéi Erzsébet a próbát fényesen kiállta, mert a Lil hármas szerepében, az ábrándos gyermekleány, majd a báróné, később a nagymama

találó alakításával közvetlen és meleg sikert ért. Dacára indispozíciójának, finoman énekelte a Lili keringőjét, bájosan a trombita duettet és diskret pointírozással a provánci dalt. A közönség tetszésének zajos tapsokba adott kifejezést. Szalma kitűnő partnere volt és a tapsokból neki is bőven kijutott. Születnek Sainte Hypolés egyik legjobb szerepe. Mint a múltban, úgy most is nagy sikert ért el vele. Csolnákosi, Lukács Julia, Nádos, Zoltán és Virágháti tették meg játékukkal érdemessé magukat a közönség elismerésére.

Szerdán C) bérletben A vörös tallár kerül színre a kiváló Halassy Mariska, László Gyula és Rubinyi felléptével.

A II. félévi bérlet befizetések megkezdődtek.

A csütörtöki „Pardon... fenség” előadásra már árusítja a pénztár a jegyeket.

Szenzáció, ma utóljára az Uranusban. A legtökéletesebb filmek egyike. Mesteri rendezés. Izgalmas cselekmény.

Fejnélküli lovas II. részét szüfolt házak mellett nézte meg a közönség az Urániában. Állandó tetszésének adott kifejezést Harry Piel csodálatos bravurjainak láttára. Ma szerdán utóljára. A III. rész (befejező rész) bemutatója csütörtökön. Rendes helyek. Utalványok érvényesek.

Páris gyermekel harmadik rész (a kis hazátlanok) ma és holnap az Apollóban.

Newyork rejtelmei III. szombattól az Uranusban.

Lóth IIa filmet mutat be ma a Vígsház mozgó. Sátán zsebkendője a címe ennek a kiváló regényes játéknak, amelyben Lóth Ilának egy minden tekintetben parádés szerepe van. A nagyszabású attrakción kívül egy pompás vigjáték és egy téli sport-kép szerepel a műsoron.

Jönnék az Iglói diákok az Urániába.

Newyork rejtelmei III. jan. 28-tól, szombattól január 30-ig az Uranusban. Hatalmas közönség nézte végig az előző részeket, melyben Pearl Whiti és zenialis partnerei nagyszerű küzdelmüket vívták a „Fekete kéz”-zel. A III. részben teljesen új kalandokon és izgalmon mennek keresztül.

A legolcsóbb naptár 1922. évre a Kossuth naptár.

Húsz koropáért kapható a Debreceni Ujság kiadóhivatalában.

A korona 72 fél.

Tőzsdei jelentések.

Valuták a budapesti zárlaton: Napoleon 2675—725, angol font 3000—3060, dollár 710—20, fr. frank 5875—5925, márká 345—55, rra 2975—3025, osztrák korona 7—8, rubel 64—5, lei 545—55, szokol 1400—1410, svéd frank 13850—950, korona dinár 925—35, lengyel márká 20—1.

Devizák: Amsterdam 258—66, Kopenhága 14200—700, Krisztia-nya 11100—600, London 2975—3075, Berlin 342 fél és 52 fél, Mi-lanó 3070—120, Páris 5150—5850 Prága 1400—1420, Stockholm 17700—18303, Svájc 13950—14050 Bécs 6 fél és 7 fél, Zágráb 232 fél és 42 fél, Newyork 710—20.

Zürichi zárlat: Berlin 237 fél, Holland 187, Newyork 515, Lon-don 2167, Páris 4120, Milano 2240, Prága 1005, Budapest 72 fél, Zágráb 170, Varsó 15, Bécs 15, osztrák bélyegzett 8.

Terménytőzsdei zárlat: Hiva-talos árak: Buza tiszavidéki 2325—50, egyéb 2325—40, rozs 1500—1525, takarmány árpa 1750—1800, sórárpa 1800—50, köles 1450—1550, zab 1560—1600 ten-geri 2125—50, repce 25—26, kor-pa 1150—60, 0-ás liszt 35 fél kor.

Sertésvásár: Szabadvásári ma-radvány 2370 sertés, 89 süldő. Érkezett 170, eladatott 90.

Árak: zsirsertés fiatal, nehéz 62—80, könnyű 60—70 korona.

Zártvásári maradvány 64, nem érkezett semmi. Árak így nem fejlődtek ki.

A terménytőzsdén a forgalom ma igen kis keretek között moz-gott. A hangulat nyomott. Az üzletmenet veniátott. A malmok még mindig nem vásárolnak. Árfolyamok alig alakulnak ki. A ma előfordult pár tétel ré-gőbbi üzletek fedezésére szolgált. Némj érdeklődés csak ten-geri iránt mutatkozott.

A liszt és őrlemény piac csen-des. 0-ás liszt iránt mutatkozik csekély érdeklődés. tekintettel a szokol magas árfolyamára.

Könyvtár ha értékesíteni szeret
forduljon bizalommal
ANTALFY könyvkereskedőhöz,
Szent Anna és Városliget u. 17. sz.

Pénz- és szivartarcák, női táskák,
bőröbél és selyemből. Jelvénye.
Bordisz. **Dávidházy Kálmán** könyvtáros
művek r t-nél, Debrecen, Fűvészkert-u 9

VERPELETTI KISSZÓZONYOK
egy felvonásos vígjáték — 6 ki-
adásban a kiadó hivatalánál

Legszebb kalapok,
divatos formákban és színekben
Frank Edénél a megyeháza mellett

H I R D E T É S E K E T
este öt óráig veszt
fel a kiadóhivatal
Kossuth utca 3 sz.

Ezrével zárandokolnak a pápa ravatalához.

Február 2-án választanak új pápát.

VanutoM bíborost, amikor va-sárnap délelőtt Bonomi minisz-terelnöknek bejelentette a pápa halálát, katonai tiszteggel fogadták. A kormány elrendelte, hogy a temetési szertartás nap-ján az állam összes iskoláiban szüneteljen az előadás. A fővá-roshban, valamint a vidék leg-több városában gyászbölgöket tüztek ki a házakra. A pápa ra-vatalához ezrével zárandokol a nép s a temetésen külföldről is több száz hívő fog megjelenni. Gasparri bíboros államtitkár a világ minden egyes részéről szá-zával kap részvétet kifejező táv-íratokat.

A kontyafebruár 2-án ül össze, hogy a pápa választást megejtse.

Az egész római sajtó pártál-lásra való tekintet nélkül vezető helyen közölt cikkekben méltatja a elhunyt pápa működését és a legnagyobb elismeréssel szól a béke megteremtésére irányuló fáradozásairól, arról a rendki-vüli hivatottságról, amellyel ilyen kényes helyzetben a pápa-ság tekintetélyét nem csak a vi-lág katólikusai, hanem a más

felekezetek körében is minden-kor megőrizte.

Budapest, jan. 24. Dr. Cser-noch János bíboros hercegprí-más, aki szerdán délelőtt uta-zik el Budapestről Rómába a pápa választásra, elutazása előtt körlevelet adott ki a papsághoz, amelyben mély megilletődéssel emlékszik meg az elhunyt Szent Atya életéről és uralkodásáról. A hercegprímás az egyház gyászának kifejezésére a követ-kezőket rendelte el. Az összes templomokban a harangok 3 na-pon át az esti harangszó előtt negyed óráig szóljanak. A gyász 9-ik napján belül minden plébá-nia templomban ünnepélyes gyászsztentistát elvált. Martanak az elhunyt pápáért a helyi kö-rülmények szerit alkalmas napon és órában. Az Istentiszte-letre az összes helyi hatóságok meghívandók. Az esztergomi fő székesegyházban az ünnepélyes gyászsztentistát az előirt egyházi szertartások mellett ja-nuár 26-án 9 órakor tartják. A gyász 9 napja alatt, neán vég-zendő gyászmisékben az elhunyt pápáért könyörgés mondandó.

A hadügyi kiadások okozták az európai valuták inflációját.

Amerika feltételei a genuai konferenciára vonatkozólag.

Berlin, jan. 24.

Washingtoni jöi értesült hiva-talos körökben azt beszéltek, hogy Amerikának a genuai kon-ferencián való részvételét Hoo-ver a delegáció vezetőjéül ki-szemelt kereskedelmi miniszter a következő feltételtől tette füg-gővé:

1. A bankjegy-forgalom csök-kenése.

2. Az európai költségvetések egyenestűnyának helyreállítása.

3. A német jóvátételi terhek-nek a német fizetőképesség sze-rint való szabályozása.

4. Az európai szárazföldi had-erő kiadásainak csökkentése an-nál is inkább, minthogy a leg-utóbbi időben ezek a kiadások okozták az európai valuták in-flációját.

Ujdonságok.

Csonka Magyarország — nem országl
Egész Magyarország — mervországl

Az első közgyűlés az új évben. Debrecen város törvényhatósági bizottsága január 31-én tartja első közgyűlését ebben az év-ben.

A toborzás Debrecenben. Si-keresen halad a honvédségbe való jelentkezés Debrecenben is. Értesülésünk szerint eddig 290 egyén jelentkezett. Ezzel azon-ban még nincs ki a szükséges létszám, mert Debrecenből 473 jelentkezőre számítanak.

Kinevezés. A pénzügyminisz-ter dr. Varga Endrét, aki a vá-rosi előljárásnál volt alkal-mazva, kinevezte pénzügyi se-gédfoglalmazóvá.

A főrendiház reformja. A köz-jogi bizottság ma délelőtt Hencz Károly elnöklésével tárgyalta a főrendiház reformjáról szóló tör-vényjavaslatot és azt számos hozzászólás után a bizottság egyhangulag elfogadta.

Az újságpapír ára. Az újság-papír ára már január eleje óta kilónként ötven korona, amire még rájön a vám, a szállítás és egyéb költség. Ez a rettenetes ár a lapokat igen nehéz helyzet elé állítja. A fővárosi lapok már ta-nácskozásokat folytatnak, hogy a lapok árát példányonként öt koronára emeljék. Ezt a nehéz helyzetét a lapoknak még súlyo-sabbá teszi, hogy a nyomdasze-mélyzet firtése kilenc hét alatt kétszer, utóbb huszonöt száza-lékkal, úgy szintén a posta, a távirtda telefon a villamos üzem ára is emelkedett.

Fagyhullám árasztja el Euró-pát. Mint Berlinből jelentik, egész Közép-Németországon nagy hideg uralkodik. Berlinben a hőmérő 16—18 fok hideget mutat. Brémában, Danzingban a hőmérő 18 fokon áll a fagypont alatt. A fagyhullám Oroszország északnyugati részéből és Skan-dinávia délkeleti partjáról árad Németországra. Holnap fogja el-önteni délnyugati Németorszá-got és onnan Nyugat-Európát. Hatása azonban Kelet-Európá-ban is érezhető. A hideget kü-lönösen az teszi kellemetlenné, hogy állandóan dermesztő észak-keleti szelek fujnak.

14.80 a magyar korona Bécs-ben. A bécsi valutapiacon ma újra tomboló hosszt tört ki, a melynek a során a külföldi ki-fizetési eszközök eddig még nem jegyzett árfolyamokat értek el. A magyar korona hétfőn este 14.80-ig emelkedett. Ez volt Bécs-ben eddig a legmagasabb jegy-zése. A dollár 10400 koronáig emelkedett késő este Bécsben.

A világitási vállalat vizsgálá-ta. Drága a szén, sokba kerül a világitási vállalat üzemének fenntartása. A közgyűlés azon-ban nem akarja elhinni, hogy azért drága az üzem, tehát meg-int kiküldött egy bizottságot, — hirtelenében nem is tudjuk, hogy pár esztendő alatt már hányad-ikat — vizsgálja meg azt a titok-zatos világitási telepet, nincs-e ott valami izé, hogy is mondjuk már no? Hisz méltóztatnak tud-ni, mit gondolnak. A bizottság kedden tartotta az ismerkedési ülését s még asznap megkezdte a vizsgálatot a helyszínen. Előre megmondhatjuk, hogy a vizsgá-lat eredményétől a tisztelt köz-gyűlés ismét csak nem lesz oko-sabb. A bizottság tagjainak di-jajval azonban még többbe fog kerülni a világitási vállalat...

Harmincötezer koronával el-vesztett szatyor. Szarvas Miklós-né, a tócsókerti Aczél-utca 43. szám alatti lakos a Csapó utcán elhagyta a szatyorját, amelyben egy kendőbe kötve 35.000 korona és 2000 koronáról szóló hadi-kölcsönkötvény volt. Jelentette a dolgot rendőrségen, amely megindította a nyomozást.

A postakocsi kigyult. A kedd hajnali pesti vonat postakocsi nélkül jött be Debrecenbe. A postakocsit, nem messze Buda-pesttől le kellett kapcsolni, mert kigyult. Így a posta sem érkezett meg, a lapok kivételével, amelye ket személykocsiba raktak át.

A robbantómester balesete. — Bónis Sándor debreceni lakos mint robbantómester dolgozott az ófehértói erdőben a tuskó-kitermelő munkásokkal. Egy fel nem robbant dinamitpatront meg akart tisztítani a ráfagyott hótól, a melegedő bódében égő tűz felé tartotta. Persze, a dina-mit felrobbant és földhőzvágta a meggondolatlan embert a bal kezét, amelyben focta, súlyosan összeroncsolta. A többi munká-soknak nem esett bajuk. Bónis Sándort a nagyérdői szanató-riumban ápolják. A kezét meg-operálták.

